

مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه در ژاپن

تهیه و تنظیم:

روابط عمومی مرکز ملی اطلاعات

ابتکارات ملی

دولت ژاپن اقدامات مختلفی از جمله تصویب قوانین و مقررات و دستورالعمل‌هایی برای اقدامات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه برای تضمین ایمنی و امنیت کشور و شهروندان و حفظ و توسعه اقتصاد سالم انجام داده و همکاری با حوزه‌های قضایی خارجی و سازمان‌های بین‌المللی را برای حمایت از اقدامات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه در اقتصادهای در حال توسعه ارتقا داده است.

جرائم مربوط به جریان‌های مالی غیرقانونی، پیچیده‌تر و جهانی شده است و ژاپن خود را ملزم دانسته که به طور مداوم اقدامات مربوطه را در پاسخ به روندهای جهانی و داخلی بررسی کند.

تشکیل شورای بین‌وزارتی سیاست‌های مبارزه و مقابله با پولشویی

با استفاده از فرصت انتشار دور چهارم گزارش ارزیابی متقابل FATF از ژاپن، در آگوست ۲۰۲۱، دولت ژاپن شورای بین‌وزارتی سیاست‌های مبارزه با پولشویی را به منظور پیشبرد قوی اقدامات دولت برای توسعه، هماهنگی و ارتقای سیاست‌ها و اقدامات ملی در رابطه با مبارزه با پولشویی به ریاست آژانس پلیس ملی (NPA) و وزارت دارایی تأسیس کرد.

در آگوست ۲۰۲۱، شورا برنامه اقدام مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه را تدوین و در ماه مه ۲۰۲۲، سیاست راهبردی ارتقای مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه را ابلاغ کرد. در آوریل

۲۰۲۴، شورا برنامه اقدام ملی مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه (سال مالی ۲۰۲۶-۲۰۲۴) را تدوین کرد و پیشرفت تلاش‌ها بر اساس برنامه اقدام توسط شورا پیگیری شد.

از آنجایی که FATF استانداردهای خود را به سمت دور پنجم ارزیابی متقابل بازنگری کرده است، اتخاذ تدابیری برای برآورده کردن استانداردهای به‌روز شده علاوه بر رسیدگی به توصیه‌ها در دور چهارم ارزیابی متقابل مهم است.

ارکان رژیم مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم

چهار رکن رژیم مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اشاعه در ژاپن:

۱- اقدامات پیشگیرانه توسط مؤسسات مالی و مشاغل غیرمالی؛

۲- جرم‌انگاری پولشویی و تأمین مالی تروریسم؛

۳- سلب عواید مجرمانه؛

۴- مبارزه با تأمین مالی تروریسم و مقابله با تأمین مالی اشاعه.

رویکرد مبتنی بر ریسک

بر اساس قانون پیشگیری از انتقال عواید مجرمانه، کمیسیون ملی امنیت عمومی، گزارش ارزیابی ریسک ملی (NRA-FUR) را تهیه و منتشر می‌کند

که خطرات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را برای هر دسته از معاملات توسط اپراتورهای تجاری، مشخص و ارزیابی می‌کند.

گزارش ارزیابی ریسک ملی با تجزیه و تحلیل موارد پولشویی، گزارش‌های معاملات مشکوک و اطلاعاتی که توسط سازمان‌های دولتی مربوطه نگهداری می‌شود، ارزیابی ریسک متنوع و جامعی را انجام می‌دهد.

مالکیت ذی‌نفع

از آنجایی که اشخاص حقوقی، ضمن ایفای نقش کلیدی در حمایت از فعالیت‌های تجاری، می‌توانند برای مخفی کردن دارایی‌های به دست آمده غیرقانونی نیز مورد استفاده قرار گیرند، بحث‌های بین‌المللی اخیراً برای بهبود شفافیت مالکیت ذی‌نفع اشخاص حقوقی برای جلوگیری از سوءاستفاده از آنها افزایش یافته است.

FATF مالک ذی‌نفع را به عنوان شخصی حقیقی تعریف می‌کند که در نهایت مالک یا کنترل یک شخص حقوقی را برعهده دارد. در ژاپن، "مالک ذی‌نفع" به حالتی اطلاق می‌شود که یک شخص حقیقی و غیره به طور مستقیم یا غیرمستقیم بیش از یک چهارم حقوق رأی یک شخص حقوقی را در اختیار داشته باشد.

در ژاپن سه اقدام زیر در رابطه با اطلاعات مالکیت ذی‌نفع برای جلوگیری از سوءاستفاده اشخاص حقوقی انجام می‌شود:

۱- تعهد مؤسسات مالی و غیره برای انجام راستی‌آزمایی در زمان معاملات:

مؤسسات مالی و سایر فعالان تجاری مشخص، موظف‌اند اطلاعات مربوط به مالکان ذی‌نفع مشتریان شرکتی را در زمان معاملات مشخص شده با آنها تأیید کنند.

۲- تأیید مالکیت ذی‌نفع توسط دفاتر اسناد رسمی در زمان تأسیس شخص حقوقی:

سیستمی وجود دارد که در آن دفاتر اسناد رسمی قبل از تأیید اساسنامه برای اشخاص حقوقی مؤسس، از مشتریان می‌خواهند تا اطلاعاتی را در مورد مالکان ذی‌نفع اشخاص حقوقی گزارش و تأیید کنند که مالک ذی‌نفع در گروه اعضای یک گروه جنایی سازمان‌یافته یا تروریست‌های بین‌المللی قرار نمی‌گیرند. دفاتر اسناد رسمی به درخواست مشتریان گواهی تأیید مربوطه را صادر می‌کنند.

۳- سیستم فهرست اشخاص حقوقی اداره ثبت بازرگانی:

این سیستم قرار بود در ژانویه ۲۰۲۲ اعمال شود تا مشخص شود که دفاتر ثبت تجاری می‌توانند اسناد حاوی اطلاعات مربوط به مالکیت ذی‌نفع شرکت‌های سهامی را بنا به درخواست ذخیره کنند و یک رونوشت از این اسناد را به‌منظور پیگیری مالکان ذی‌نفع پس از تأسیس شرکت‌ها ارائه دهند.

استفاده از واحد اطلاعات مالی (FIU)

یک واحد اطلاعات مالی (FIU) به عنوان یک مرکز ملی برای دریافت و تجزیه و تحلیل گزارش‌های تراکنش‌های مشکوک عمل می‌کند و نتایج تجزیه و تحلیل را برای سازمان‌های مجری قانون ارسال می‌کند.

FIU ژاپن، به نام مرکز اطلاعات مالی ژاپن (JAFIC)، اطلاعات گزارش شده توسط مؤسسات مالی و غیره را به منظور حمایت از اقدامات دولت در مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم جمع‌آوری، سازماندهی، تجزیه و تحلیل و منتشر می‌کند. ژاپن اسنادی را برای ایجاد چهارچوبی به منظور تبادل اطلاعات با FIUها در بیش از ۱۰۰ کشور خارجی در رابطه با اقدامات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم امضا کرده است.

۱- درباره مرکز اطلاعات مالی ژاپن

مرکز اطلاعات مالی ژاپن در اول آوریل ۲۰۰۷ زمانی که قانون جلوگیری از انتقال عواید جنایی لازم‌الاجرا شد، در اداره جرایم سازمان یافته دفتر تحقیقات جنایی آژانس پلیس ملی تأسیس شد.

مرکز اطلاعات مالی ژاپن مؤسسه‌ای است که عمدتاً از طریق جمع‌آوری، تنظیم و تجزیه و تحلیل گزارش‌های معاملات مشکوک که توسط فعالان تجاری مشخص، ثبت شده، نقش محوری ایفا می‌کند و چنین اطلاعاتی به دادستان‌های عمومی و غیره ارائه می‌شود.

۲-پیشینه تأسیس مرکز اطلاعات مالی ژاپن

در ژاپن، گزارش معاملات مشکوک برای اولین بار توسط قانون ویژه مبارزه با مواد مخدر که در جولای ۱۹۹۲ لازم‌الاجرا شد، اجباری شد اما سیستم متمرکزسازی و انتشار اطلاعات را ایجاد نکرد.

اولین FIU ژاپن در آژانس نظارت مالی (در ژوئیه ۲۰۰۰ به آژانس خدمات مالی، سازماندهی مجدد شد) تأسیس شد، زمانی که قانون مجازات جرایم سازمان یافته در فوریه ۲۰۰۰ اجرایی شد و مسئولیت رسیدگی به اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک و تبادل اطلاعات با هم‌تایان خارجی، تحت این قانون به این مرکز محول شد.

قانون جلوگیری از انتقال پولشویی که در سال ۲۰۰۷ به تصویب رسید، دامنه دسترسی نهادهای گزارشگر از مؤسسات مالی و غیره را به مؤسسات غیرمالی مانند بنگاه‌های معاملات ملکی و فروشندگان فلزات و سنگ‌های گرانبها و دامنه آن افزایش می‌دهد. بر این اساس، گزارش‌های معاملات مشکوک نیز گسترش خواهند یافت. بنابراین تصور می‌شد که آژانس پلیس ملی چون می‌تواند از اطلاعات گزارش شده حداکثر استفاده را برای تحقیقات یا اقدامات متقابل علیه جرایم سازمان یافته و تروریسم ببرد، برای نقش جدید ژاپن مناسب‌تر از آژانس خدمات مالی است که فقط بر مؤسسات مالی نظارت می‌کند.

این ایده در نوامبر ۲۰۰۵ رونمایی شد، زمانی که "ستاد ترویج اقدامات دولت برای مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی و سایر مسائل مرتبط و

تروریسم بین المللی" تصمیم گرفت لایحه قانون جدید مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم را تهیه کند.

قانون جلوگیری از انتقال عواید مجرمانه تصریح کرده است که کمیسیون ملی امنیت عمومی که آژانس پلیس ملی را کنترل می‌کند و توسط آن کمک می‌شود، مسئول جمع‌آوری، تنظیم و تجزیه و تحلیل سریع و مناسب گزارش‌های معاملات مشکوک است که از اپراتورهای تجاری مشخص ثبت شده است. این قانون همچنین به کمیسیون ملی امنیت عمومی وظیفه‌ای مربوط به رسیدگی به معاملات مشکوک از جمله انتشار آنها به FIU های خارجی همچنین عملکردی در رابطه با اقدامات نظارتی تکمیلی علیه اپراتورهای تجاری مشخص داده است.

مرکز اطلاعات مالی ژاپن JAFIC در دپارتمان جرایم سازمان یافته دفتر تحقیقات جنایی آژانس پلیس ملی، به عنوان یک FIU جدید ژاپن برای انجام این وظایف تأسیس شده است.

۳ - مأموریت و ساختار

مرکز اطلاعات مالی ژاپن وظایف زیر را در قانون جلوگیری از انتقال عواید مجرمانه به عهده دارد:

- جمع‌آوری، ترتیب، تجزیه و تحلیل و انتشار اطلاعات مربوط به معاملات مشکوک به مقامات تحقیق و غیره؛

- انتشار اطلاعات به FIU های خارجی؛

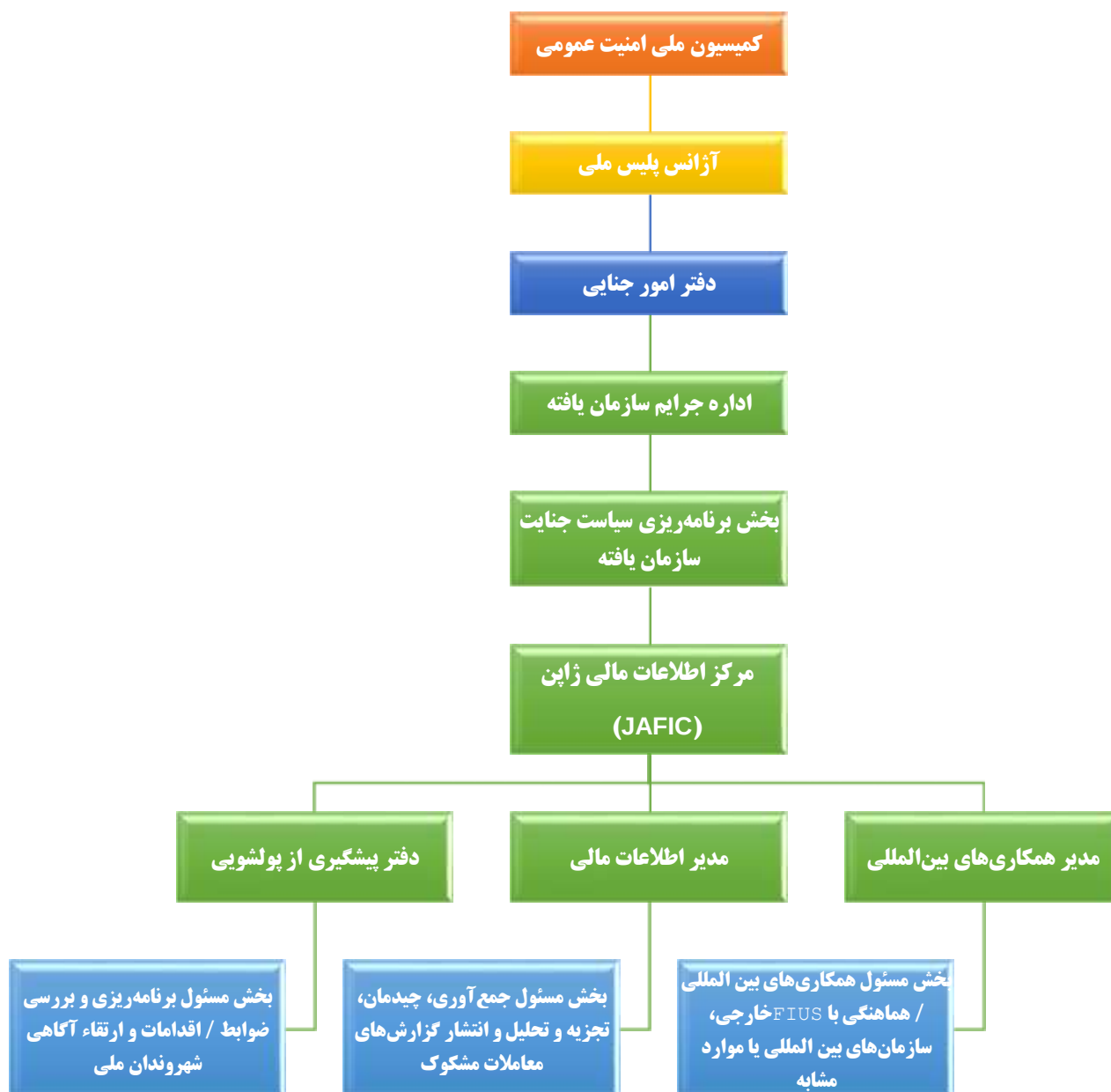

- ارائه اطلاعات و تکمیل اقدامات نظارتی توسط مقامات اداری برای اطمینان از اینکه فعالان تجاری مشخص اقدامات لازم را انجام می‌دهند.

مرکز اطلاعات مالی ژاپن همچنین سیستم حقوقی مرتبط با مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و اقدامات مختلف مانند "راهنمای ارتقای کنترل عواید مجرمانه" و غیره را برنامه‌ریزی و بررسی می‌کند همچنین در بحث استانداردهای بین‌المللی مرتبط با اقدامات مبارزه با پولشویی شرکت می‌کند.

ساختار مرکز اطلاعات مالی ژاپن

اجرا و انجماد دارایی

۱- تحقیق، پیگرد قانونی و غیره.

مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم ممکن است جنایات سازمان‌یافته و تروریسم را تقویت کند. برای جلوگیری از نقل و انتقالات غیرقانونی پول باید اقدامات سخت‌گیرانه‌ای علیه مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم اتخاذ شود.

بنابراین "راهبرد تبدیل ژاپن به امن‌ترین کشور جهان"، خواستار استفاده از قانون مجازات جرایم سازمان‌یافته و کنترل عواید حاصل از جرم قانون ویژه مبارزه با مواد مخدر و سایر قوانین مربوطه برای اجرای مناسب مجازات‌ها در زمینه پولشویی به‌منظور تضمین محرومیت کامل از عواید حاصل از جرم، از جمله عواید حاصل از جرایم مواد مخدر و جلوگیری از استفاده از عواید مجرمانه برای حفظ و گسترش سازمان‌های جنایی از جمله تروریسم است.

۲- مسدود کردن دارایی‌ها

شورای امنیت سازمان ملل متحد در واکنش به حملات تروریستی سپتامبر ۲۰۰۱ در آمریکا و توسعه سلاح‌های هسته‌ای و دیگر سلاح‌های کشتار جمعی، قطعنامه‌هایی را تصویب کرد.

بر اساس این قطعنامه‌ها، ژاپن اقدامات مسدودسازی دارایی‌ها را برای جلوگیری از استفاده و انتقال وجوه و سایر دارایی‌ها برای گروه‌های تروریستی

با تصویب قانون انجماد دارایی‌های تروریستی (TAFT) و قانون مبادلات و تجارت خارجی (FEFTA) اجرا کرد. قانون مبادلات و تجارت خارجی ژاپن از بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی می‌خواهد که قانونی بودن تراکنش‌های خود با مشتریان را تأیید کنند و اثربخشی اقدامات مسدود کردن دارایی‌ها را تضمین می‌کند.

رژیم ضد پولشویی قانونی ژاپن

۱- اهداف

- تضمین امنیت و آرامش زندگی ملی
- اطمینان از توسعه صحیح فعالیت‌های اقتصادی

۲- اقدامات

- تحمیل CDD (تأیید در زمان معامله و بررسی دقیق در حال انجام پس از آن) و سایر تعهدات ضروری
- مصادره عواید مجرمانه
- مجازات پولشویی
- جلوگیری از تأمین مالی تروریسم

۳- مقررات مربوط به پیشگیری

۳/۱- قانون جلوگیری از انتقال عواید کیفری (APTCP)

- تأیید در زمان تراکنش‌ها و غیره

- تهیه و نگهداری سوابق معاملات و غیره

- گزارش تراکنش‌های مشکوک

۳/۲- قانون ارز و تجارت خارجی (FEFTA)

- تأیید هویت مشتریان و غیره
- ایجاد و نگهداری سوابق

۴- مقررات مربوط به کنترل
- قانون مجازات جرایم سازمان یافته و کنترل عواید حاصل از جرایم (APOC)
- قانون مقررات خاص مبارزه با مواد مخدر

۴/۱- مجازات پولشویی
- مدیریت بنگاه‌ها و غیره از طریق درآمدهای غیرقانونی و غیره
- مصادره عواید مجرمانه و غیره (از جمله عواید جرایم مواد مخدر)
- دریافت عواید مجرمانه و غیره (از جمله عواید جرایم مواد مخدر)

۴/۲- اختفا عواید مجرمانه و غیره
- مصادره
- مجموعه ارزش معادل
- قرار منع موقت برای مصادره یا وصول ارزش معادل

۴/۳- قانون مجازات تأمین مالی جرایم ارباب عمومی (قانون TF)

۴/۴- قانون ارز و تجارت خارجی (FEFTA)

۴/۵- قانون انسداد دارایی‌های تروریستی (TAFA)